

gorkoto smirej vezhi delati od 14 — 20 stopnje, vezhi ne, in povsod enako, pozhaſi rafti s njo. Ta gorkota se naredí, ko se v pezhi sakuri, zhe dalje bolj, de gorkomer potrebne stopnje kashe. Nekteri so naredili gorkoto, ko so se zhervi legli od 16 — 19 stopnje, potlej pa, ko so se slegli, so smirej per 16. stopnji ostali in je dobro bilo. Šedemnajſt do osemnajſt stopinj gorkota je, kakor sunej kak lep gorak pomladnji dan.

Ko misliš tadaj zhervno seme ali salégo isle-
zhi dati, deni ga, kakor je rezheno, na gorko,
na popir, ki je na stranéh pervihan, vsak sebi,
in ga vezhkrat malo nalahko preméshaj, kir skufsh-
nja uzhi, de to veliko pomaga, de jih gorkota
povsod enako sprime. Nekteri nosijo tudi zhervno
seme v popirji ali pa na platni per sebi na go-
lim shivotu v nederji, de se od shivotne gorkote
isléshejo. To se lahko sgodi, kadar ga ni slo veliko.
Farba zhervniga semena je, préden se zhervizhki
isléshejo, zhernkaſta, ſiva, pepélnata; ko pa belo
postane, sazhnó zhervizhki is njih leſti; majhni
so, de se komaj vidijo. De se to prej sgodi, deni
popir, na kterim je zhervno séme, takó, de bo
tudi od spodej ſkos popir gorkota mogla. Torej
se popir raspne po jesbi, po latah, in de bo
smirej enaka gorkota povsod, sakuri v pezhi,
sjutrej, opoldne in svezher, zhe ni sunej posebno
gorko. Zhe je pa sunej in snotrej doſti gorkó,
ni tréba kuriti. Je kozli prevrozha, poſtavi v
hisho ſkledo vode; ſapa bo prijetnishi, in zher-
vizhki ſe bodo laglej slegli.

Ko se zhervizhki isléshejo, jím prezej mehkiga murvniga perjizha na popir fém ter tje deni; zhervizhki bodo sazheli nanj leſti in jih boshs perjizhem podstavſhi popir lahko preneſil, kjer imajo biti. Potlej zhervizhi jedó nozh in dan do ſpanja.

Kir se zhervizhi ne isléshejo vſi kmalo, in je vunder veliko leshezhe, de ſo vſi zhervi enake starosti in velikosti, in de vſi eno in enako hrano in shivesh dobivajo, je tréba zherve, kteri fe tisti dan isleshejo, v kup imeti. Tudi pomaga, zhe perve zherve malo bolj na hladnim imash, ali pa jih malo stradash, une posnejshi pa bolj na gorkim imash, in jih bolj paseſh, de perve doidejo. Potlej ſo vſi enako veliki, in lahko po tem vſe enako dershish. Torej daj perve dni pervim le enkrat, posnejjim pa dvakrat jesti. Ohrani tudi dan, kdaj ſo fe islegli, de bosh vedil, kdaj bodo pervizh safpali.

Ko se zhervi isléshejo, morajo gorkoto imeti, kakor je sgorej rezhéno, nikoli manjshi od 16 stopinj dokler shivè, pa tudi vezhi ne od dvajsete. Na merslim pozhafi rastejo, slo saftajajo in shido malovredno spredejo, sizer pa jím sa shivljenje hlad ni ravno shkodljiv.

Prevelika gorkota pa, vezhi od 16 stopinj, in pa mokrota je zhervizhem slo shkodljiva. Zhe je prevelika gorkota v hishi, se okno odpre; zhe

je pa v kozhi mokrotno, se v pezhi sakuri. Zhe se ne vé, ali je mokrota tolikshna, de zhervam shkoduje, se poskuſi tako le: Vsemi ſolí, deni jo na okróshnik (taljar) ali na miso. Zhe poſtane mokra, pomeni, de je ſapa v kozhi premokrotna, torej sakuri v pezhi, de se mokrota posuſhi.

Sdravje zhervov se kashe na njih farbi, ki ne smé biti ne zherna ne rudezha, ampak per laških sagorelo-kostanjašta, per shpanskih pa sivo-pepelnata.

Dôbro je nekaj jajzhik ali zhervniga seme-na perhraniti, de, zhe pervi shkodo terpe, se drugi spet isléshejo, in s njimi samoresh kaj pozheti.

(Dalje sledi.)

**Némf hka ali Luzernska détela *)
mózhna podpora kmetovavzam.**

Redka je sima, ſhe redkeji ſpomlad, de bi polága kmetovavzam ſkerbi ne delala. Vzhafi je pomanjkanje klaje tako veliko, de ſe zelo ſa dragi dnar teshko dobí. Zent ſlabe merve gré ſa gol-dinar. Tam pa tam vboga shivina golo erſheni-zo, ali ſhe zelo ajdovſhnizo tôlzhe. in ſe vé, de per takim shiveshu grosno is-hujſha, toliko de shiva oſtane. Marſikteri ſiromak mora ſa maj-hin dnar dobro shivinzhe prodati — le ſato, kir ga nima ſ zhem prerediti. Drugi ſe pa hudo v dolgé ſabrede, de shivino ohrani. Ko je létal — k ſrezhi — drugazhi, kdo vé, kaj pa teko-zhe léto pernese?

In vunder imamo pomozh, de se koj vsak kmetovavez labko take shivinske 'lakote otme: Luzerhská ali drugazhi rezhena némshka détel a je ta neprezenljivi dar boshji, s kterim se lahko vsako leto lakota od shivinskikh hlevov odpodí!

De kmetovavzam klaje premalo hodi , vezhi del od tod pride , ker po léti velike kófe travnikov sa prilaſte pokofijo. Tako se malo sa fuſhino nakofi , in po simi se ne vé , od kod pre ſhivitek sa shivino dobiti. Kdor se pa hozhe sa simo ofkerbeti , pa sa veliko zeno travnike v najém jemlje , de imá sa dobizhek le ſhkodo. Ko bi fi taki kak kof ſemlje s nemfshko detelo obſjali , bi jím ne bilo treba , ne travnikov sa prilaſt tratiti , ne ptujih travnikov v najém iſkati. Med vſimi ſelishami , ki fo sa klajo , mende némfshka detela narvezh vershe , narmanj ſhe enkrat toliko , kakor naſha domazha detela ; sakaj po petkrat in ſhe zelo ſheſtkrat je vſako leto sa koſiti. O Šhent - Jurjovim ſhe imash prilaſt ; in zhe fi jo toliko naſejal , kolikor jo mora sa twojo shivino biti : imash potem prilaſti neprenehama bliſo vſih Švetnikov ; ker , kakor s koſhnjo do sadnjiga konza njive prideſh . je per pervim ſhe ſopet velika sa koſiti. In 'naj bo léto fuho kakor mu ie drago , nizh ne déne : nemfshka

^{*)} Kir ta detela v nekterih krajih 4 — 5, in nekterih zelo 10 — 15 let in dalje v semlji obstoji, je tudi ime »vezhne detelek dohila.

detela, ki s svojimi korenini filno globoko séshe (de le svét ni prevezh kamenít), sa lufho nizh ne vé, in je vfa lepa selena v fredi poshganiga polja.

Sa prerajtati, koliko bi jo bilo potreba sa tvojo shivino nasejati, ti le toliko rezhem, de kar obsejesh s tremi funti tega semena, namrezh 400 □ kлаster semlje, jo je sa troje govedov zhes sa došti.

Kofiti jo je pa shkoda, dokler ni shtiri tedne stara, pa se tudi ne smé zhes shesti teden pušhati, drugazhi je prerobidasta, ne sadene toliko, in jo tudi shivina ne je vezh tako rada. Ko bi jo pa shivina ne samogla proti pojesti, ali ko bi se prilaſt drugazhi vmes dobivala, postavim, kadar se turshiza redi, ali vinogradi zhedijo i. t. d., naj se pa tista detela, ki bi hotla she stara perhajati, sa lufhino pokosi: tudi suha shivini dobro de, in ji je prijetna.

Pa pravish: „Premalo njiv imam, de bi jih she sa shivinsko klajo obrazhal.“ Nikar. Imash she smeraj velik dobizhek. *) Enkrat se ti shivina lepshi redi od nemshke detele, kakor od vfaake druge polage, in zhe so molsne krave, dajo vezh mleka in boljshiga. Tudi, ta detela shivine ne napihuje takó, kakor domazha. Ko shivina v hlevi stojí, in se le toliko na dvorishe ispušta, de se sdraviga sraka nasopí, dobish veliko dobriga gnoja, de lahko druge kose svojih njiv dobro gnojish. in is njih vezh perdelka dobish, kakor drugazhi is zeliga svojiga njivja, ko bi bilo ravno slabeji pognojeno.

(Konez sledi.)

Ferlanova pinja v Roshni Dolini na Koróshkim.

Šimon Pipan. kmetovavez v Šent-Petu v Sgorni Roshni Dolini mi od 3. tega mesza pishe **) de per njegovimu soſedu Krauzarju,

*) To je ravno velika napaka nashih kmetijji, de le vezhidel vse polje s shitam obsejeno, premalo polja pa sa shivinsko klajo obrazhajo. Dokler ne bo prave mere med poljam sa shito, in med poljam sa shivinsko kermo, bo kmetijſhtvo smiraj pefhalo. Zhe kerme sa shivino dovolj ni, tudi ni shivine; — zhe shivine ni, ni gnoja; — zhe gnoja ni, ni dobriga polja; — zhe dobriga polja ni, ni shita; — zhe shita ni — ni denarjev; zhe denarjev ni, kaj hozhemo pozheti ?? Sgovarjajte se, kakor hozhete: to je gola refniza! Drugazhi ravnajte, zhe hozhete, de vam bo kmetijſhtvo vezh verglo! Vrednijhtvo.

**) Zhaſtitljivi gosp. Maroufhnik fo nam prav vftregli s tem, ki fo nam laſtno Pipanovo pismo poſlali, ki ga nashim bravzam prav radi prebrati damo; tako le fe glafí:

„Vifoko vredni Gospod!“ — V nashi ſoſeki smo po tisti podobi, kakor je v 18. listu preteženiga leta Ferlanova pinja nariſana bila in popisana, tudi eno novo ravno tako pinjo naredili, ki je tako dobra, de fe je v nji v petih minutah puter storil; fizer fe je mogel po dvé uri vezhkrat poprej mest, de smo puter dobili. Sato Jim jest nasnanje dam, ali jo bodo hotli pogledat priti. Ta pinja je per Krauzarju in jo je Mazhek naredil v hiſhi Krauzerjevi. To bi bilo dobro, de bi Oni, vifoko vredni Gospod! to novizo v Ljubljano pisali, de, kakor Krajnzi, imajo tudi Koróshzi tako Ferlanovo pinjo.

St. Peter 3. Švezhana 1844.

novo pinjo imajo. Jakop Jelenik fizer Mazhek, misar v Tefhinji (med Šent-Petram in Šent-Jakobam) jo je po obrisu in poduzhenju — v novizah Nr. 18. perviga Listopada 1843 dani mu — naredil. V 5. minutah, pravijo, jim frovo maslo (puter) naredí! V poprejshnih pinjah so po zele ure medli, in vzhafih she vmedli nizh!! Loviti, in nizh vjeti; v potu svojiga obrasa delati, in nizh sa to imeti; dolgo mesti, in nizh vmeſti — je hudo in soperno sadost. Kolikanj manj truda bo s medenjem v nove forte pinji! in kar je she boljši — koliko manj zhafa bo potrateniga, ki se je v starih pinjah samedil! Zhaf je denar, pravijo Anglijani. Pa to she ni vše. Zhe bo te nove forte pinja povsod tako dobro flushila, kakor per naſ, se bo moglo po pravizi rezhi: G. Ferlan fo s svojim snajdilam (Bog jim plati!) krivimu obdolšenju in marsiktérimu vrashnimu oddelvanju zopernije per medenu sa vselej konez storili. — Le ene sorte zopernija je, po kteri se tudi v novi pinji dolgo ne dá vmeſti; in to le tisti snajo, ki v navadi imajo: s mlekam in smetano tako ravnati, de ni kaj v pinjo djati. Prav smeshno je, kar od take zopernije stara pesmiza pravi:

Mazhka je mevkala,
Smetano ſnedla;
Baba je revkala,
Dolgo ni vmedla.

Kjer je jesik poſnemavka — kaj bo pinja? —

V Šent-Jakobu, 6. dan Švezhána 1844.

J. Maroufhnik.

Urno, kaj je noviga?

(Od ſtrahnih nefrezh) smo brali, ki so se proti konzu Proſenza od ſneshenih plasov v Tirolu, v Spodnjem Eſtrajhu in okoli Maria Zela sgodile; bliso Hoenberga v Spodnjem Eſtrajhu ſo ſnesheni plasi dvoje bajt ſafuli, kjer je vſih trinajſtero prebivavzov, in tudi nekaj shivine pod ſnegam konez vſelo. —

(Po Tershafki ſhelesni zefti), ktera je dosdaj ſhe le do Glognize isdelana, ſe je lanſko leto (1843) 1 milijon in 179245 oféb (perſhon) in 1 milijon 204220 zentov blaga prepelalo. — Lepa mnoshiza, ktero je le nekih dvanajſtero ſhelesnih konj prepelalo! —

(Na r starejſhi vino), gotovo nar ſtarejſhi na zelimu ſvetu, je v kletu (keldru) mestne gospofke v Bremenu na Nemshkim. To vino je vezhidel od ſlahntne terte Rajnfkih vinogradov, ktero je bilo v letu 1624 nakupljeno, in je sedaj 220 lét staro. Ne prodajajo ga; ampak ſam Bremenſki mestni poſlavlar (purgarmojſter) ima pravizo, ſam ſe vſako leto le enkrat natozhitit ſi ga dvoje ſtekleniz (flash), ſa ktére mora pa 30 toljerjev plazhati. Šrezhen poſlavlar! ki ga taka kapljiza doletí. Tode nam ſe predraga ſdi! —

(Od deshelfkih ſhol na Rufovskim) ne ſvemo prav nizh koriftniga in vefeliga. Sa 17 milijonov ljudi nimajo Ruſi po zelimu Zefarſtvu nizh vezh, ko 38 deshelfkih ſhol, in ſa vſako je dovoljeno okoli 383 goldinarjev. Vſaki uzhitel bi jih okoli 447370 duſh pod ſabo imel, ako bi vſe hodile v ſholo.

fizer drugo posmradijo in je potrata, kakor per vsaki shivali.

Velika 20 letna murva da okoli en ali pol drugi zent perja; kazih 10 velizih murv tadaj ali pa vezh majnih in mladih je treba sa 20,000 zhervov, ki ti dajo okoli 60 funtov galete, in okoli 40 — 60 goldinarjev sa tvoj trud, ki si zhervize na 6 polizah 30 dni redil in jim strégel.

(Dalje sledi.)

Némshka ali Luzernska détela mózha na podpora kmetovavzov.

(Konez.)

Sna biti, de si si hotel do sedaj s tem pomagati, de si svojo shivino na obzhinsko pasho (gmajno) pásti gonil: ali to je ozhitna shkoda. Ko bi bile sošeske modre, vsaka bi svoje obzhine (gmajne) med seboj rasdelila, in vsak bi toliko semlje s némshko detelo obfijal, kolikor mu jo je od obzhine padlo, in vsak bi bil na dobizhku *). Obzhina sa pasho malo tékne. Ker je smirej polna shivine, se vsaka traviza, kakor is semlje pomoli, proti podersa: in tako se shivina po pol dné po obzhini goni, in pride bolj isstradana v hlév, kakor je is hleva shla. Tudi si shivina veliko pashe sama popázhi, kir korenine potére, in s gnojem, ki ga tam déla, spridi, de se ji perskuti: take obzhine szhasama ob vse shlahtne sorte selish pridejo, in so s pašjim strizam (konjsko pogazho), konjsko meto, in s drugimi enakimi selishi prerašhene, sa ktere nobeno shivinzhe ne mara. Ako na takih obzhinah drevja ni, hozhejo po léti muhe in obadi shivino vjesti; ako je pa drevje po obzhini, ga shivina slo poshkoduje: mlade fadeshe omaja, mlade deblice pogrise, in tako je ondi, kjer se shivina pase, teshko kako lepo sdravo, ravno drevo najti. Dalej morajo menjahi, ki okoli obzhin polje imajo, ga vsako léto možno ogradi, zhe hozhejo, de bi shivina is obzhine na-nj ne vhajala, in jim vse ne pokonzhala. Koliko troškov sovet to vsame, sošébno, kir je lés zhedralje drashji! Tudi zhafa se veliko potrati, ker se to delo vsako spomlad poverne. Sakaj staro mejo v jeseni pastirji skurijo, in zhe jim jo she kaj ostane, jo po simi podrushniki (coferji) v svoje bajte snošijo: vbogi gospodar pa pojdi, kakor se sima odpravlja, nove ploté delat, ako si hozhes h perdelkov obvarvati.

Pa to she ni vfa shkoda. Morash imeti she pastirja, de ti vsak dan od sime do sime shivino stradat goni: sovet sguba. Takšni otrozi bi se lahko sa hishne in poljske dela obernili, in bi bili vunder h kakšnimu pridu; bi bili per odrashenih ljudeh, in bi se modrosti uzhili: tam

*) Tudi to je gola resniza, ktero vezhidel nashi kmetovavzi rasumiti nezhijo. Koliko dobizhka jim obzhine snedó! Pa kaj bo vnuč obzhine rasdeljil, kir je ded na njih krave pasil? — Prifhli pa bodo gotovo zhafi, kir bo vsak sa svoj kofzhik semlje redovoljen prijet, svoj del od sošeda odlozhil in nivizo ali travnik fi naredil. In gotovo! ti zhafi niso vezh dalezh.

na paship — saj se vidi in slishi — kakšne modrosti se nauzhijo! Kir nimajo nobeniga strahoneta, in se med njimi vezhidel kak spazhenz snajde, se jih mnogo v hudobijo sabrede, poprej ko vejo, kakšno shkodo sa zhafno in vezhno fi nakopavajo! Savolj pashe jih veliko is shole in od ozhitne slushbe boshje ostaja, in tako pride, de se marsikteri pastirzhek, marsikteri pasteriza na pashih poshivini, in sa zelo shivljenje spazhi! — Ali ta shkoda nizh ni? Menim de, in she vezhi, ko vsaka druga: je mlad sadésh popazhen, kakšno bo drevo is njega? je zhlovek she ko otrok ves narobe, kakšen bo, kadar sraste!

Nemshka detela vših teh popak pervarje. Namesto otroke in shivino po obzhinah in gojsdih goniti; namesto, de po dvoje in troje ljudi zele dni po njivah s kofhmi sa seljo diga, de ima prilaſt, in potrebne dela sanemari; namesto, de se travniki sa prilaſt kofijo ali sa dragi denar v najém jemljejo: se kof semlje s to detelo obſeje, in prilaſta bo dovolj bres vše potrate zhafa.

Pa she kdo rezhe: „Na pasho pustim tudi sato shivino goniti, kir nimam v svojim doshi nastela, perpraviti ga pa ne morem toliko, de bi shivina smiraj v hlevi stala.“ Se motish! Delo, ki se naplezhvo in na pasho oberne, she toliko vershe, de se nastela toliko perpravi, kolikor ga je vezh potreba sato, ko shivina doma ostaja. In le pervo leto ti bo treba sa vezh nastela skerbeti, kakor poprej. Kadar she imash vezh gnoja, in njive bolj gnojish, ti bo shito bolj plenjalo, flama bo bolj goſta in bolj visoka, in kir ti travniki sa ſuſhino ostanejo, samoreſh ſ ſlamo, ſoſbno ſ erſhenizo in ajdovſhnizo naſtilati, kar da dober gnoj, shivesh sa shivino pa slab. — Vidish. tadaj, de fi od vſih strani na dobizhku! —

Kir te besede she o pravim zhafu pridejo, naj, kdor she nima nemshke detele, vſaj kak majhin kof semlje s njenim semenam *) obſeje, in rad si jo bo drugo leto toliko naſijal, de mu jo bo obilno hodilo. Šeje se pa v pervih dnéh maliga Travna do polovize tega mesza. Semlja mora biti dobro in globoko preorana, in tudi dobro gnojna: narbolji bi bilo, ko bi se trikrat ali vſaj dvakrat preorala, dobro orahlala, in od vſiga selisha ozhistila, drugazhi je detela teshko selisha reſhit. Eni ajdo vmeſ vſejejo, in kadar ajda zvete, jo pokofijo s detelo vréd sa prilaſt, in se tako selish prevarjejo. Kdor pa detelo samo ſeje, jo mora okoli svetiga Erasma opleti, drugazhi jo sele dufhi. — Ako jo letaſ vſejesh, imash o Kresu pervo kofhnjo, pred Veliko maſho she drugo, in o ſvetim Miheli tretjo. Druge leta potem imash pa vſako leto 5 — 6 kofhnj, in zhe vſako drugo jesen detel ſe nekoliko s gnojem potroſiſh, ti ta detela obſtoji 10 do 15 let v semlji. Semlja, ktera je sa na-

sho detelo dobra, tudi nemški dobro slushi. Šeje se tudi tako goftó, kakor nasha detela; vendar pregost se ne smé sejati, de se lepsi obrodi. Semena navadno toliko da, koliko nasha nevadna detela, tode loshej se s mlatiti pusti.

To seme se po mestih sploh v tistih shtazu-nah dobí, kjer se drobne rezhi prodajajo; v Gradziga je funt sa pol rahn; v Ljubljani per Kuku ali per Kovazhu v Šishki sa 24 kraj-zerjev. Kdor she to detelo na svojim polji ima, bo dobro delo storil, ako jo bo iskal v svoji okoliži ras-shiriti.

— o —

Moka (brašno) is krumpirja.

Zagrebški list mesečni od leta 1842 per-poroča, moko (brašno) is krumpirja delati, in perpoveduje, kako pametno so severni Nemci rav-nati začeli, kteri z' moko is krumpirja v druge kraje svetá kupčujejo.

Do zdaj so Nemci is krumpirja k večimo žga-nje (rakijo) žgali, in to natvorno in čudapolno blago (krumpir) ne le v mnogih pijanicah (oštarijah) končvali; ampak tudi srečo brez številnih družin in celiga naroda podkopvali. *)

Davno so že znali za hišno potrebo is krumpirja moko delati, tudi so ž njo v več krajih že kupčovali, tode se je do zdaj le malo moke nare-diti moglo. Naj noviji, in nar ložji skušnja pa uči tako le is pozemljie moko delati: Očišeni (ostergani ali omajeni) krumpirji se zrežejo na $\frac{1}{4}$ to je: na četerti del palca debele kosčike, kteri se v leseno posodo veržejo, in potem se vode na nje nalije. Ta voda mora pa tako le perpravljeni biti: če se more 100 bokalov vode na krumpir vlti, tak zme-saj 99 bokalov čiste vode in en bokal tako imeno-vaniga hudičoviga olja (Vitriolohl) skupaj, in po-tem vlij to na krumpir. V ti vodi ostane krumpir tako dolgo, dokler prav bel postane, kar se veči del že v kakih 24 urah zgodi — pa se more med tem časam večkrat dobro premešati. Potem se kiselna — smer-deča voda — odlije, in krumpir se pere tako dolgo v čisti vodi, dokler se vsa kiselna ne zgubi. Tukaj opomnim, de je boljši preveč, kakor premalo prati. Krumpir se posuši potem na zraku, (ljustu), še boljši pa v vročini, in dobro posušen se pusti, kakor žito v malinu mléti, ker se ti kosčiki prav radi zdrobe. Ljudem, kteri se s tem oljem niso nekoli pečali, moramo perporočiti, de naj se ga ja nikar ne per-taknejo, pa tudi naj nikar vode na olje, ampak olje na vodo vlivajo.

Nemci na Rajni veliko take moke v južno Ameriko pošiljajo, kjer cent za 6 goldinarjev srèbra kupcam prodajo. Stirje, pet, do šest centov krumpirja dado cent moke, ker je krumpir iz bolj pognojene in očejene njive veliko težji. Če uzamemo, de na njivi od 6 mernikov posjanja v sred-nje rodovitnim letu 200 centov krumpirja zraste (v veliko letih ga pa več) in če si mislimo, de 5 centov krumpirja da 1 cent moke, tako znese to 40 centov moke; in če vse troškove odrajtamo, de bi cent moke samo 2 goldinarja vergel: tako bi taka

*) V naših Slovenskih krajih, kjer vina obilno zraste, kjer je nebo blago in toplo, in kjer se zatorej ne popije toliko žga-nja; — Bog daj, de bi se vsim pravim Slavjanam popolnama perstudil! — se clo misliti ne more: kake neizrečene pogube pitje žganja v sevérnih krajih dela, posebno, kar ga tudi is krumpirja žgejo, kar je zdaj veliko bolj po ceni, kakor poprej.

njiva čistih 80 goldidarjev na letu pernesla, kar nobeni drugi sad, tudi vinograzi, ne perneso.

Ljubi Slovenci! ali bi ne bila naša dobra? po-sebebo k imamo Terst tako blizo, kjer bi moko lohka prodali. Kar pa imamo, de bi nam za sušilo kosčikov služilo, so sušivnice, ktere so Gospod Pirc za sadje sušiti perporočali, in ktere bi prav s pridam k temu poslu rabiti znali.

Prosim Vas, dragi kmetovave! naj edin ali drugi to poskusi, in naj potlej v naših krajnskih Novicah oznani, če mu je ta poskušnja po sreči šla. Neisre-čena dobrota bi bila, posebno za nektere kraje na-ših milih rodjakov, ako bi se ta reč poterediti zamògla.

*

Dokasik pogorelske drushbe ali bratovšnjje f. Florijana sa Štajersko, Koróshko in Krajsko deshelo léta 1843.

Ki smo v téh novizah, (v 15., 16., 17 in 18. listu lanskiga léta) od velikiga korista imenovane drushbe sa všakiga hifhniga gospodarja govorili, in nje poštave raslagali, smo tudi obljudili, dokasik in razhumbo ali rajtingo, kakor hitro jo bo vódstvo te bratovšnine v nasnanje dalo, tudi nashim bravzam osnaniti, de bodo svedili, koliko je ona pogorelzam v preteženemu létu 1843 pomagala, koliko deléshnikov je na novo k nji perstopilo, i. t. d.

Šadaj smo dokasik is Gradza prijeli in s ve-féljem Vam ga tukaj le podamo:

„V letu 1843 je na novo 2243 deléshnikov k bratovšnji perstopilo: is Štajerskiga 1064, is Koróshkiga 638, is Krajskiga pa 541. Število vših deléshnikov skupej je bilo tadaj 48139, nam-rezh is Štajerskiga 26990, is Koróshkiga 12705 in is Krajskiga 8444. V tému létu so na novo 4825 pohishtev savarvali ali asekurirali; na Štajerskim 2239, na Koróshkim 1392, na Krajskim pa 1194. Potém je dosdaj 101594 pohishtev savarvanih, na Štajerskim 56219, na Koróshkim 27402, na Krajskim pa 17973.

Zena savarovanih pohishtev, ktere so preteženo léto na novo asekurirali, sneše 1 milijon in 786150 goldinarjev. Zeli sofhtevk (shuma), kteři je ta-daj per tí bratovšnji savarvan, je velik in sneše 43 milijonov in 803700 goldinarjev — kar bo však pravi domorodec s ve-féljem flishal, kir vidi, kako veliko premoshenja je na to visho pred nesrezho ognja obvarvaniga!

Povernila je pa drushba pogorelzam v preteženemu létu 75081 goldinarjev in 50 krajzerjev; Štajerzam 25776 goldinarjev — Koróshzam 29100 goldinarjev — Krajnzm pa 20205 goldinarjev. Ra-sun tega je she 490 goldinarjev tistim pomozhnikam podelila, ki so se per ognji ferzhno in rozhno obnafiali in zhversto pomagali. Od tega plazhila so Koróshzi 213 goldinarjev, Krajnzi 140 goldinarjev in Štajerzi 137 goldinarjev prejeli.

S pomozhjo drushbe je bilo v preteženemu letu vezh pohishtev v bolji stan prenarejenih: namesti flamnatih in dilnatih freh so jih 9 s plošhami, 2 s koštarjem, 344 s opekam ali zeglam pokrili; rasun tega pa she 215 sidanih opashov, 28 varnih dimnikov in 23 odvódov blifka naredili.

Dva pogorelza pa nista pomozhka svoje shkode prejela. Pervi je she le 7 tednov po ognji osnanil, de je pogoril, kar bi bil po poftavi she v pervih dveh tednih storiti imel. Drugi pa ni létniga pla-